

พาณิชย์ยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยดิจิทัล ต่อยอดนโยบายเพื่อสร้างศักยภาพและ ความยั่งยืนในกลุ่มประเทศ CLMVT

เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2567 สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดงานสัมมนาเชิงวิชาการ CLMVT Forum 2024: CLMVT's Catalyst for Digital Growth ณ โรงแรมอีสติน แกรนด์ พญาไท กรุงเทพฯ เพื่อนำเสนอผลการดำเนินโครงการ CLMVT Forum ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วย เศรษฐกิจดิจิทัล และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับภาครัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และแนวทางสำหรับ ภาคเอกชนในการปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

นายวิชานัน นิวัตจินดา รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า เปิดเผยว่า กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีบทบาท สำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ส่งเสริมศักยภาพด้านการค้า และเป็นบ่อเกิดของภาคอุตสาหกรรมที่สามารถ สร้างการเติบโตและมูลค่าทางเศรษฐกิจมหาศาลให้กับภูมิภาค CLMVT จึงได้จัดสัมมนาเชิงวิชาการในวันนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และหารือแนวทางความร่วมมือในการยกระดับเศรษฐกิจดิจิทัลในกลุ่มประเทศ CLMVT โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม จากกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม และไทย จำนวนกว่า 225 ราย

ภายในงานสัมมนาประกอบด้วยการเสวนา 4 ช่วง โดยในช่วงที่ 1 **Mega Trends driven under Digital Wave** ได้รับเกียรติจากวิทยากรจากภาควิชาการและองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ National University of Laos, ASEAN Secretariat, World Economic Forum และ ESCAP ที่ชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์และความสำคัญ ของดิจิทัล ทั้งในระดับโลกและภูมิภาค โดยวิทยากรต่างมีความเห็นตรงกันว่าควรให้ความสำคัญในด้านการปกป้อง ข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection) และความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) เนื่องจากเป็นรากฐานสำคัญ ที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ นำไปสู่การสร้างเชื่อมั่น (Trust) และสร้างระบบนิเวศที่ดีต่ออนาคตของ เศรษฐกิจดิจิทัล เนื่องจากปัจจุบันประเทศส่วนใหญ่ค่อนข้างให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนในการใช้ข้อมูลทาง การค้า ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยีของโลกนั้นย่อมส่งผลต่อการปรับตัวของกลุ่มประเทศ CLMVT อย่างมีนัยสำคัญเพื่อเป็นการยกระดับการพัฒนาด้วยเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การเสวนาช่วงที่ 2 ในหัวข้อ **Digital Economy in the Eyes of Government** ได้รับเกียรติจาก วิทยากรจากหน่วยงานภาครัฐของกลุ่มประเทศ CLMVT ได้แก่ Ministry of Science and Technology จาก เมียนมา Ministry of Technology and Communication จาก สปป.ลาว Ministry of Commerce จากกัมพูชา Ministry of Industry and Trade จากเวียดนาม และสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็น และมุมมองของภาครัฐต่อการพัฒนาด้วยเศรษฐกิจดิจิทัล โดยความท้าทาย สำคัญที่กลุ่มประเทศ CLMVT ล้วนเผชิญ และอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล คือ การมี โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลภายในประเทศที่ครอบคลุม และการพัฒนาทักษะแรงงานไปสู่การเป็นบุคลากรดิจิทัล ร่วมกับการดึงดูดผู้มีความสามารถที่โดดเด่นทางดิจิทัล (Digital Talents) ภายในประเทศ เพื่อผลักดันให้เกิดการ เปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล (Digital Transformation) ทั้งจากฝั่งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ ทิศทางการพัฒนาด้านดิจิทัล ในมุมมองของภาครัฐกลุ่ม CLMVT ชี้ให้เห็นว่า ภาครัฐต้องมีการผลักดันทั้งในด้าน Digital Economy Digital Society และ Digital Government ไปพร้อม ๆ กันทั้งองค์ภาพ เพื่อเร่งการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลของ ประเทศให้เศรษฐกิจและสังคมได้พัฒนาเติบโตอย่างเหมาะสม

ในช่วงบ่าย เป็นการเสวนาในหัวข้อที่ 3 **Digital Economy in the Eyes of Private Sector** เป็นการเสวนาในมุมมองของภาคเอกชนจากวิทยากรจากภาคเอกชนของประเทศ CLMVT บางส่วนอันได้แก่ Myanmar Digital Economy Association, AI Forum จาก Cambodia และสมาชิกรัฐสภาเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย โดยการเสวนาในช่วงนี้ได้ตอกย้ำให้เห็นในมุมมองของภาคเอกชนว่า นอกเหนือไปจากประเด็นด้านโครงสร้างพื้นฐานแล้ว ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยและสตาร์ทอัพ โดยอาจดำเนินการในรูปแบบการบ่มเพาะผู้ประกอบการและการสร้างทัศนคติแบบดิจิทัล (Digital Mindset) รวมทั้งควรมีการให้แรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล ทั้งนี้ กลุ่มประเทศ CLMVT ยังคงมีโอกาสสำหรับเศรษฐกิจดิจิทัลให้เติบโตอีกมาก ผู้แทนจากภาคเอกชนจึงได้นำเสนอช่องว่างความต้องการอื่น ๆ เช่น การพัฒนาระบบการชำระเงินดิจิทัล (Digital Payment) การพัฒนาระบบยืนยันตัวตนในการทำธุรกรรม (Authentication) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันในกลุ่มประเทศ CLMVT เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำนโยบายต่อไป

การเสวนาในหัวข้อที่ 4 **Trade Cooperation and Agreement under the Spinning of Digital Economy Era** ได้รับเกียรติจากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านความตกลงด้านการค้าและเศรษฐกิจดิจิทัล จากหลากหลายองค์กร ได้แก่ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สถานทูตแคนาดา World Economic Forum และธนาคารไทยพาณิชย์ ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของความร่วมมือด้านดิจิทัล ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถของประเทศในกลุ่มประเทศ CLMVT ให้มีศักยภาพทัดเทียมประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ ภายใต้มุมมองที่เกี่ยวข้องกับความตกลงด้านดิจิทัลซึ่งให้เห็นว่า การค้าดิจิทัล (Digital Trade) คืออนาคตของการค้า เนื่องจากมูลค่าการค้าบริการแบบดิจิทัลของโลก ในปี 2565 สูงถึง 3.82 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 54 ของมูลค่าการค้าบริการรวมของโลก ดังนั้น การค้าดิจิทัลจึงเป็นประเด็นระดับโลก ที่ภูมิภาค CLMVT ต้องให้ความสำคัญและควรมุ่งเป้าการพัฒนาความร่วมมือตามมาตรฐานความตกลงเศรษฐกิจดิจิทัลที่กำหนดไว้ในระดับโลก เพื่อปรับใช้ทั้งใน CLMVT และใน ASEAN โดยความตกลงเศรษฐกิจดิจิทัลต่าง ๆ (DEAs) รวมถึง Digital Economy Framework Agreement (DEFA) ของอาเซียนมีหัวข้อการเจรจาที่สำคัญต่าง ๆ อาทิ การเคลื่อนย้ายข้อมูลข้ามพรมแดน ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และข้อบังคับให้ต้องเก็บข้อมูลในประเทศ อย่างไรก็ตาม การสรุปข้อตกลงเศรษฐกิจดิจิทัลเหล่านี้ มีความท้าทายด้านการปรับปรุงกฎระเบียบให้มีความสอดคล้องกัน (Regulatory Harmonization) ควบคู่ไปกับการรักษาความยืดหยุ่นในการพัฒนา ตลอดจนการกำกับดูแลและการดำเนินตามพันธกิจของหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละประเทศ

รอง ผอ.สนค. กล่าวทิ้งท้ายว่า ญ่อกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มประเทศ CLMVT คือ เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของประเทศ ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรมนุษย์ และอื่น ๆ ดังนั้นการผลักดันการพัฒนาประเทศด้วยเศรษฐกิจดิจิทัลจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศไทยและระหว่างกลุ่มประเทศ CLMVT ควรหันมาให้ความสำคัญ ข้อมูลและองค์ความรู้จากงานสัมมนาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและต่อยอดข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ให้ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยเศรษฐกิจดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
23 กันยายน 2567